

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

ชาวพุทธควรจะมีจิตตภาวนาฝังอยู่ในใจ

การช่วยชาติคราวนี้ก็ประโยชน์แก่ชาติไทยของเราและที่อื่น ๆ เช่นธรรมะนี้ ออกกว้างขวางมากนะ อย่างเทศน์อยู่เวลานี้พูดอยู่เวลานี้ก็ออกทั่วโลกแล้ว ก็ดี เครื่องไม้เครื่องมือที่กิเลสเอาไปใช้ โลกเอาไปใช้มาเป็นประจำ ส่วนมากใช้สังหารเจ้าของนะ เจ้าของนั้นกิเลสมันเสกเป่าหัวพูดเดียวอีกว่า ได้เครื่องเป็นที่พอใจมา เครื่องเทวทัต โทรทัต วิดีโอ มีแต่เครื่องผลิตเครื่องผลิตให้มนุษย์เป็นบ้ำกันทั้งโลกนั่นแหละ แต่มนุษย์ก็พอใจกับไอ้บ้ำแบบนี้ มีหน้าซ้ำพระเรายังเต็มไปตามวัดตามวาพวกเทวทัต วิดีโอ มันไหลเข้าในวัดในวา ซึ่งไม่เคยมีในพุทธศาสนาของเราเลย มันก็ยังเอาเข้ามาได้เห็นไหมกิเลสมันแหลมคมขนาดไหน

พระที่บวชมาในพุทธศาสนา ตามหลักธรรมวินัยของพระแล้ว ตัดขาดไปหมดเลย นั่น ทั้ง ๆ ที่มีอยู่ที่ให้อยู่คนละฝั่ง ท่านไม่ให้เข้ามาเกี่ยวข้อง นั่นฝั่งโลก นี่ฝั่งธรรม เพื่อให้เป็นวรรคเป็นตอน ใครต้องการร้อนก็ไปทางนั้น ใครต้องการเย็นก็มาทางนี้ ใครต้องการบรมสุขเข้าจุดศูนย์กลางคือใจ ฝั่งนั้นได้แก่กิเลส ฝั่งนี้ได้แก่ธรรม จุดศูนย์กลางของกิเลสและธรรมนั่นคือใจ รวมเข้าถึงใจแล้วนั่นละที่นี้สุดยอดเลย ตัดกิเลสออกหมด ธรรมกับใจนี้กลายเป็นอันเดียวกันล้วน ๆ แล้วก็พุ่งเลย นี่ละท่านว่า อมตธรรม อมตจิต อยู่ที่นี่ไม่ได้อยู่ที่อื่น

ท่านว่าจิตไม่ตายก็คืออันนี้ มันมีสองอย่าง อันหนึ่งหนุนไว้ อันหนึ่งเข้ามาทำลาย ได้แก่กิเลสที่อยู่อีกฝั่งหนึ่งตีเข้ามาทำลาย ทางนี้ตีย้อนกลับไปด้วยธรรมที่มีอยู่ในใจอันเดียวกัน ใครมีความขยันหมั่นเพียร พยายามป้องกันรักษาตัวเองเอาไว้ ไม่ให้กิเลสท่วมทับเข้ามา ใจจะไม่ได้ล่มจมไป มีธรรมเป็นเครื่องค้ำชูอุดหนุนเอาไว้ ต้านทานเอาไว้ก็มีความผาสุกเย็นใจ

โลกเรานี้เป็นหลักธรรมชาติ ฟังแต่ว่าโลกวิภูวน คือเป็นโลกของคนมีกิเลส สัตว์มีกิเลส ท่านจึงเรียกว่าวิภูวน คือวนไปวนมา ทั้งสูงทั้งต่ำ สุขทุกข์เจือปนกันไป ส่วนมากจะมีแต่เรื่องความทุกข์ ความสุขนั้นก็พล่อไปบ้าง ถ้ามีแต่ความทุกข์อย่างเดียว โลกก็จะเบื่อกิเลส ต้องมีสิ่งล่อลวงเข้าไปให้ผลิตให้เพลิน โลกเมื่อผลิตเมื่อเพลินแล้ว ทุกข์ก็ทนเอา เป็นอย่างนั้นละ เช่น เขานั่งดูเทวทัต เข้าใจไหมเทวทัต ทางภาษาของโลกเรา

เรียกว่าโทรทัศน์ แต่ภาษาของธรรมเรียกว่าเทวทัต ต้องแยกให้ทราบ มันเป็นเรื่องสังหาร สำหรับในสายตาของธรรมเห็นว่าสิ่งเหล่านี้เป็นเครื่องทำลายสังหาร ท่านจึงเรียกว่าเทวทัต มันทำลายมันสังหาร

วันนี้ทูลกระหม่อมฟ้าหญิงท่านก็อุตสาหะเสด็จมา ท่านบำเพ็ญอยู่ในพระราชวัง พระราชวังนั้นมีอรรณพมีธรรม มีบุญมีกุศล ดีไม่ดีเทวบุตรเทวดามาอารักขาท่าน ใครมีศีลมีธรรมแล้วเทวดา ตามที่ท่านพูดไว้ในธรรมว่า เทวดานี้อยู่ห่างจากมนุษย์ตั้งโยชน์หนึ่ง กลิ่นมนุษย์นี้ฉุน ไม่หอมหวานชวนชม เทวดาจึงรังเกียจ ไม่ค่อยเข้ามาเกี่ยวข้องกับมนุษย์ เพราะมนุษย์นี้กลิ่นฉุนไปด้วยอำนาจแห่งความโลภ ความโกรธ ราคะตัณหา ความอิจฉาพยาบาทอาฆาตจองเวรซึ่งกันและกัน นี้เรียกว่าเต็มอยู่กับมนุษย์ จึงเป็นเรื่องสกปรก มนุษย์ทั้งคน ๆ เป็นภาชนะสำหรับความสกปรกของกิเลสที่มันท่วมลงมา ๆ ตลอดเวลา หากความสุขความสบายไม่ได้

ที่นี้มันก็เหม็นคลุ้งไปถึงพวกเทวบุตรเทวดา ไม่อยากเข้ามาใกล้ชิดติดพันกับมนุษย์อย่างนี้เลย ตามที่ธรรมท่านแสดงไว้อย่างนั้นจริง ๆ ว่ามนุษย์กับเทวดาอยู่ห่างกัน ที่นี้ก็มีข้ออีกอันหนึ่ง นี่หมายถึงมนุษย์ที่มีแต่ความสกปรกอย่างเดียว เทวดาก็รังเกียจ มนุษย์ผู้มีสมบัติผู้ดีก็รังเกียจ แต่ผู้ที่มีศีลมีธรรมภายในตัวเทวดาเข้าใกล้ชิดติดพัน นั้นเห็นไหมล่ะ นี่ละกลิ่นแห่งศีลแห่งธรรมนี้ลบล้างความสกปรกที่มีอยู่ในตัวของบุคคลคนนั้นออกได้ เปลี่ยนแปลงได้เป็นลำดับลำดับ เพราะฉะนั้นพระที่ท่านอยู่ในป่าในเขา ไปอยู่ที่ไหนไม่มีใคร มนุษย์มาไม่ค่อยไปเกี่ยวข้อง ท่านอยู่ในป่าในเขา แต่พวกเทวดาใกล้ชิดติดพันตลอด

ยกตัวอย่างเช่น พระจิตตคฤต ท่านอยู่ในภูเขาอยู่ในถ้ำนั้นมาตั้ง ๖๐ ปี พระจิตตคฤต แปลว่าผู้บำรุงรักษาจิต เวลาเปลวออกแล้วนะ ท่านอยู่กับเทวดา ท่านอยู่องค์เดียวนะในประวัติ มีเทวบุตรเทวดาเต็มอยู่นั้น จะไปไหนมาไหนเขาไม่ยอมให้ไปง่าย ๆ เขารักเขาเทิดทูนท่าน ใกล้ชิดติดพันกับท่าน ใครจะมาสู่มสู่มทำไม่ได้ ไม่เห็นตนเห็นตัว อยู่ ๆ ล้มผล็อยไปก็มี โดอนนั้นโดนนี้ไปต่าง ๆ ก็มี เทวดาบันดาลทำให้เป็นไป ในตำราท่านแสดงไว้อย่างนั้น อยู่ ๆ ก็มีอันเป็นไป ถ้ามาระเกะระกะนะ แต่ถ้ามาเพื่อศีลเพื่อธรรม เทวดาก็ชมเชย ยินดีต้อนรับขับสู้ให้ความสะดวกสบาย

ถ้าใครมาแบบระเกะระกะ มาแบบโจรแบบมาร แบบเทวทัตแล้ว เทวดาเหล่านั้นจะแสดงอาการต่าง ๆ ให้เห็นให้เป็นที่ไปจนได้นั้นแหละ นี่พูดถึงเรื่องเทวดากับมนุษย์ นี่ท่านอยู่ในพระราชวัง ท่านเจริญศีลธรรมเป็นประจำ ท่านไม่เคยลดละ บำเพ็ญ

ศีลธรรม เทวดาก็อารักขา มีความชมเชยสรรเสริญท่าน เทวดารักษาท่าน ธรรมรักษา ภายในจิตใจ และรอบด้านอีกด้วย เทวดาก็เสริมเข้ามา นี้ผู้มีธรรมในใจเป็นอย่างนั้น การพูดทั้งนี้เราไม่ได้ยกให้แต่ทุลกระหม่อมว่า จะเป็นผู้เทวดารักแต่พระองค์เดียวนะ พวกเราถ้าอยากให้เทวดารักก็อย่าซี้เกียจขี้คร้าน การทำบุญให้ทาน การภาวนา

เฉพาะอย่างยิ่งการภาวนา เวลาภาวนาหนักเข้าๆ จริตนิสัยของเราไม่เหมือนกัน เป็นมาต่าง ๆ กัน ที่นี้ผู้มีนิสัยวาสนาเกี่ยวข้องกับเทวบุตรเทวดา นั่งภาวนาอยู่ก็เห็น เทวดามาเฝ้า กลางวันเทวดาก็เฝ้า กลางคืนก็เฝ้า ตาในท่านเห็นอยู่ตลอดเวลา เวลา ท่านอดอาหาร ท่านไม่บิณฑบาต ชูบผอม เทวดาเข้ามาจะเอาอาหารทิพย์มาให้ท่านฉัน อาหารทิพย์ก็ฉันไม่ได้ ท่านบอกฉันไม่ได้ผิดพระวินัย พระพุทธเจ้าห้ามไม่ให้ฉันอาหาร ในเวลาวิกาล เขาก็จัดอาหารทิพย์มาทาสกกายของพระ ไม่ให้พระได้เกิดความระคาย เคือง ให้เกิดความขัดข้องอะไร ประหนึ่งว่าไม่มีอะไรมาเฉียดร่างกายเลย แต่ความจริง แล้วเทวดาเอาอาหารทิพย์มาชโลมทาร่างกายให้ท่าน นี่เห็นไหมละ พระสมัยปัจจุบันนี้ นะ เรื่อยว่าสมัยไหน

เทวดามีมาตลอด ธรรมมีมาตลอด ผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ ซึ่งควรแก่สภาวะธรรม ทั้งหลาย ก็มีมาเป็นประจำเช่นเดียวกัน เพราะฉะนั้นจึงมีการสัมผัสสัมพันธ์กัน ได้ ระหว่างผู้ดีกับผู้ดี เช่น พระผู้มีความชำนาญในทางด้านจิตตภาวนาเกี่ยวกับเรื่อง เทวบุตรเทวดา ท่านจะได้เห็นเทวบุตรเทวดามาห้อมล้อมอยู่ในสถานที่ต่าง ๆ ที่ท่าน บำเพ็ญอยู่ อย่างทุกวันนี้เหมือนกัน เพราะธรรมนั้นก็เป็นอกาลิโก สิ่งเหล่านี้ก็มีอยู่ทั่ว ๆ ไปตลอดมา เป็นอกาลิโกเช่นเดียวกัน แม้แต่มีการเปลี่ยนแปลงด้วยอายุอานามของ สัตว์ แต่เปลี่ยนไปอันนี้มา อันนี้เปลี่ยนไป อันนี้มา แสดงความมีอยู่แห่งสัตว์ประเภท ต่าง ๆ ได้ตลอดมาเช่นเดียวกัน

นี่ละอำนาจแห่งธรรม ใครมีธรรมอยู่ที่ไหน อย่าว่าแต่มนุษย์ชมเชยสรรเสริญนี้ เลย เทวบุตรเทวดา อินทร์ พรหม ก็ชมเชยสรรเสริญ กราบไหว้บูชา ถ้าพูดถึงอย่างนี้ เราอดคิดถึงหลวงปู่มั่นไม่ได้นะ หลวงปู่มั่นนี้เชี่ยวชาญมากทีเดียวเรื่องเทวบุตรเทวดา อินทร์ พรหม มาทุกชั้น สวรรค์ ๖ ชั้น พรหมโลก ๑๖ ชั้น มาเกี่ยวข้องกับท่านทั้งนั้น เวลาท่านเล่าให้ฟังได้หันหน้าเข้าฝา น้ำตาร่วงไม่ยากให้ท่านเห็น เวลาท่านเล่าท่านเล่า เฉยนะ เหมือนเราพูดเรื่องต่างๆ ธรรมดาๆ เวลาพวกเทวดาอินทร์พรหม เข้ามากราบ เยี่ยมท่าน ฟังอรรถฟังธรรม ถามปัญหาในแง่ต่าง ๆ เต็มท้องฟ้า เต็มหมด ฟังซินะ นี้

ละพวกกายทิพย์มาราบไว้บูชา ถ้ามปัญหา แล้วท่านก็เทศนาว่าการให้ฟัง มาเป็นประจำ

อยู่ในป่าในเขาลึกเท่าไร ห่างจากมนุษย์เท่าไรยังมีตั้งแต่พวกเทพทั้งหลาย เทพประเภทต่าง ๆ รุกขเทพ อากาศเทพ แล้วก็เทพพวกชั้นบน สวรรค์ พรหมโลก มา ฟังซิ ท่านเล่าให้ฟัง โอ๊ย ไม่ได้ว่างนะ แต่การเทศน์สอนพวกนี้เทศน์สอนด้วยความละเอียด ลออ คนทั้งหลายจึงไม่ทราบว่ามีงาน เทศน์สอนมนุษย์มานี้ต้องลำบากลำบาก การนั่ง เหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้า การพูดเทศนาว่าการ เราเทศน์เพื่ออรรถเพื่อธรรมเขาก็เอาฟืน เอาไฟเผาเข้ามา เขาก็เข้าใจว่าเขาเผาเข้ามาหาเรา เขาต้านทานธรรมเรา แต่ในขณะที่เดียวกันความต้านทานธรรมของเราก็กลับไปเป็นพิษเป็นภัยแก่เขาเอง นี่เรื่องมนุษย์ ท่านพูดว่าอย่างนี้

เทศน์สอนมนุษย์จิตใจไม่ได้เหมือนกัน มนุษย์คนหนึ่งชมเชยสรรเสริญ มนุษย์คนหนึ่งติฉินนินทา คัดค้านต้านทาน ส่วนเทวดานั้นเต็มท้องฟ้า ไม่มีเทวดารายใดที่เข้ามาคัดค้านต้านทานธรรมนี้เลย ต่างกันที่ตรงนี้ ท่านว่านั่น เทศน์เทวบุตรเทวดาใจมี ภาษาเดียว พอกระจายออกนี้มันทั่วถึงหมด ๆ ท่านว่านั่น นี่ละสัตว์ที่เป็นนามธรรม สัตว์พวกกายทิพย์ วิสัยของจิตใจที่เรียกว่าเป็นตาทิพย์ ก็มองเห็นกันได้สะดวกสบาย นิสัยของส่วนหยาบ เช่นอย่างเรามองเห็นด้วยตาเนื้อ เห็นกันได้สะดวกสบายไม่มีใคร คัดค้านกันว่าใครไม่เห็น ใครว่ามนุษย์ไม่มี อย่างนี้เห็นทั่วหน้ากัน ยอมรับทั่วหน้ากันว่ามนุษย์มีมากน้อยเพียงไร

เช่น อย่างมาที่วันนี้มีเท่าไรเห็นกันหมด นี่คือตาเนื้อ เห็นสิ่งที่หยาบด้วยกัน จึงหาที่คัดค้านกันไม่ได้ ท่านผู้มีตาทิพย์ท่านก็เห็นสิ่งเหล่านี้ด้วยตาทิพย์ของท่าน ในสิ่งที่ เป็นกายทิพย์ เป็นของทิพย์เช่นเดียวกัน ของเรานี้มันก็มีอยู่หลายประเภท เช่น ตา เป็นวิสัยที่จะดู ท่านเรียกว่าอินทรีย์ ๆ แปลว่าความเป็นใหญ่ ตาก็เป็นใหญ่ทางดู ไม่มีใครมาทำหน้าที่แทนตาได้ หูเป็นใหญ่ในทางฟังเป็นต้น ไม่มีใครมาทำหน้าที่แทนได้ สิ่งแต่ละอย่าง ๆ เป็นใหญ่ในตัวเอง ๆ ท่านจึงเรียกว่าอินทรีย์ห้า ความเป็นใหญ่แต่ละทาง ๆ ตา หู จมูก ลิ้น กาย เรียกว่าอินทรีย์ ใจนี้เป็นที่รวมของอินทรีย์ทั้งหลาย

ผู้ที่มิจิตใจอาสาหนักไปทางไหน ท่านก็รู้จักเห็นของท่านในทางนั้น ๆ อย่างที่ว่า พวกกายทิพย์ พวกเทพทั้งหลายนี้ นี่เราพูดถึงเรื่องเทวดารังเกียจมนุษย์ ไม่ค่อยอยาก เข้ามาใกล้ชิดติดพัน เพราะมนุษย์นี้เหม็นคลุ้งไปหมดด้วยความไม่มีศีลมีธรรม มีแต่ ความสกปรกกรงรังเต็มตัว เทวดาจึงไม่อยากจะเข้ามาใกล้ชิดติดพัน แต่มนุษย์ที่มีศีลมี

ธรรมเทวดารักชอบกราบไหว้บูชาตลอด ตามที่ท่านแสดงไว้ในธรรมว่าอย่างนั้น เราก็ทำให้จิตใจของเรามีความหอมหวานชื่นในตัวเองบ้างซิ วันหนึ่ง ๆ มีแต่ตำหนิติเตียนเอง อันนั้นก็ไม่ได้ อันนี้ก็ไม่ได้ อะไรก็ไม่ดี ๆ แต่ตนเป็นผู้สั่งสมความไม่ดีขึ้นตลอดเวลาไม่คิด ไม่ตำหนิตรงนี้ มันก็ต้องสั่งสมความไม่ดีขึ้นมาเรื่อย ๆ ให้ตำหนิเรื่อย ๆ ไปอย่างนั้นแหละ

ให้พากันพิจารณาพิจารณา ดูตัวเอง ดูเขาไม่ดีเป็นยังไง ดูเราไม่ดีเป็นยังไง ให้ดูเขาด้วยดูเราด้วย ดูเขาไม่ดีค่อยยังชั่ว ไม่ค่อยมาสัมผัสสัมพันธ์กับตัวเราเอง ถ้าเราไม่ดีนี้ มันพัวพันตลอดเวลา เลยคำว่าสัมผัสสัมผัสไป มันพัวพันตลอดเวลา เป็นทุกข์เป็นร้อนตลอดเวลา จึงให้พยายามแก้ไขตนเอง เขาไม่ดียังไงเอามาเทียบตัวเอง เราอย่าเป็นคนเช่นนั้น ให้พยายามแก้ไขตัดแปลงตนเองให้ดีขึ้นไปเรื่อย ๆ มันก็ดีขึ้นเรื่อย ๆ คนเราจิตใจเป็นของแก้ไขตัดแปลงได้ เมื่อจิตใจเป็นสิ่งที่แก้ไขตัดแปลงได้ กาย วาจา ก็เป็นบริษัทบริวารของใจ ใจยอมตัดแปลงกาย วาจา ให้การพูดการจา กิริยาท่าทาง การทำต่าง ๆ พลิกแพลงเปลี่ยนแปลงจากความผิดไปหาความถูกต้องได้ ผลก็ย้อนเข้ามาสู่ตัวเราเองคือใจ ซึ่งเป็นผู้บัญชาการ

ให้พากันระมัดระวังตนบ้างนะ เราเกิดมาพบพระพุทธศาสนานี้เรียกว่าเลิศเลอสุดยอดแล้วนะ พุทธศาสนาเป็นศาสนาที่สืบทอดมาตั้งกัปตั้งกัลป์ เป็นแบบเป็นฉบับโดยหลักธรรมชาติของธรรมเอง ที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ขึ้นมาแต่ละพระองค์ ก็ตรัสรู้ธรรมที่เป็นหลักธรรมชาติ ซึ่งเป็นธรรมชาติที่เลิศเลอสุดยอดนี้แล ถ่ายทอดมาเรื่อย ๆ อย่างนี้ พระพุทธเจ้าองค์ข้างหน้าก็จะมาตรัสรู้ธรรมชาติอันเดียวกันนี้ คือธรรมเลิศเลออย่างเดียวกัน สอนโลกไปเรื่อย ๆ อย่างนี้ นี่เราเกิดมาในช่องที่พอเหมาะพอสม ในท่ามกลางแห่งพุทธศาสนา คือพระพุทธเจ้าของเรา

แม้พระสรีระของท่านจะล่วงลับดับไปเหมือนโลกอนิจจังทั่วไปก็ตาม แต่คำว่าพระพุทธเจ้าองค์แท้จริงนั้นคือธรรมธาตุ ธรรมที่บริสุทธิ์ครอบโลกธาตุอยู่ตลอดเวลา ท่านนิพพานไปแล้ว พระธรรมก็ดี พระวินัยก็ดี นั้นแลเป็นศาสดาของพวกเราทั้งหลาย แทนพระพุทธเจ้าที่ปรินิพพานไปแล้ว จึงขอให้พากันปฏิบัติตน ตัดแปลงแก้ไขตนเองไปตามธรรมตามวินัยที่ทรงสั่งสอนไว้แล้วนั้น ก็เท่ากับเราตามเสด็จพระพุทธเจ้าทุกเวลาล่าเวลา ทุกอิริยาบถไปเลย ถ้าห่างเหินหรือขัดขึ้นคือติดต่อธรรมต่อวินัย ฝ่าฝืนธรรมวินัยแล้วก็เรียกว่าเป็นการทำลายพระพุทธเจ้าที่เป็นศาสดาของเราเอง ให้เสียหายไปซึ่งเป็นการเสียหายแก่ตัวเราเองนั้นแล ไม่ได้เสียหายแก่ผู้ใด

ดังพระพุทธเจ้าแสดงไว้ว่า "ดูก่อนอานนท์ พระธรรมและพระวินัยนั้นแล จะเป็นศาสดาของเธอทั้งหลาย แทนเราตถาคตเมื่อเราตายไปแล้ว" คือธรรมวินัยนี้แลเป็นองค์แทนของศาสดา เพราะฉะนั้นจึงให้เคารพธรรม เคารพวินัย วินัยคือกฎข้อบังคับ เช่น ศีล ๕ ศีล ๘ เหล่านี้เรียกวินัย ตีชนาบไว้สองฟากทาง ไม่ให้ข้ามพระวินัยนี้ไปเป็นการออกนอกกลุ่มนอกรทาง ถ้าห่างเหินต่ออรรถต่อธรรมแล้วใกล้ชิดติดพันต่อความลุ่มจุ่ม ท่านก็มีพระวินัยกันไว้สองฟากทาง เปิดทางเดินคือธรรมไว้ในท่ามกลาง ให้ดำเนินด้วยการสำรวมระวังตน จิตใจของเราให้ระมัดระวังเสมอ นี้เรียกว่าเป็นการดำเนินตามธรรม

จิตตภาวนาเป็นธรรมที่เลิศเลออยู่กับจุดนี้ละ พระพุทธศาสนาของเรา และของพระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์มาเลิศเลออยู่ที่จิตตภาวนา รากแก้ว หรือแก่นของศาสนา ได้แก่ จิตตภาวนา อย่าพากันปล่อยกันวางนะ การให้ทาน รักษาศีล การทำคุณงามความดีทั้งหลายเหล่านั้นเป็นกิ่งก้านสาขาของจิตตภาวนา จิตตภาวนาเป็นต้นลำอันใหญ่หลวง เมื่อจิตตภาวนาเป็นต้นลำอันใหญ่หลวงนี้ตั้งอยู่แล้ว แน่นหนามั่นคงอยู่แล้ว กิ่งก้านสาขาดอกใบก็สดสวยงดงามไปตาม ๆ กันหมด เช่น คนผู้มีจิตตภาวนา มีจิตใจเป็นอรรถเป็นธรรม ได้รับอรรถธรรมจากการภาวนาของตน จิตใจมีความยิ้มแย้มแจ่มใส มีหลักมีเกณฑ์ภายในตัวเองนี้แล้ว กิริยาอาการใด ๆ ก็ตามที่ออกจากใจนี้ จะเป็นกิริยาอาการที่มีสติตั้ง มีหลักมีเกณฑ์ ทำอะไรทำด้วยความตั้งอกตั้งใจ ผิด ถูก ดี ชั่ว จะทราบได้ในเวลาเดียวกัน จากใจที่มีหลักเกณฑ์อยู่แล้วนี้เดือน ๆ อยู่ตลอดเวลา

นี่ละผู้มีจิตตภาวนาจึงไม่ค่อยผิดพลาด ทำอะไรเรียบร้อยเป็นไปด้วยความสม่ำเสมอ ผิดกับผู้ที่ไม่ได้มองดูหัวใจเลย มองดูตั้งแต่ทางความโลภ ความโกรธ ราคะตัณหา ซึ่งเป็นพินเป็นไฟเผาไหม้ตลอดเวลา มองตลอดเวลา แล้วพินไฟ คือสิ่งเหล่านี้มันก็เผาตลอดเวลา จึงหาความสุขไม่ได้นะ ความสุขความทุกข์หาอยู่กับคนนั้นแหละ ถ้าหาทางผิดก็ไปทางเป็นพิษเป็นภัย หาทางถูกก็เป็นไปเพื่อความร่มเย็นเป็นสุข หาที่ใจ ถือหลักธรรมหลักวินัยของพระพุทธเจ้าเป็นกฎเกณฑ์เอาไว้ พระวินัยคือข้อบังคับ ถ้าพระพุทธเจ้าสอนห้ามอันใด เราก็ไม่เห็นว่สุดวิสัยอะไรพอที่จะทำไม่ได้

โลกมนุษย์มีมาแต่กาลไหน ๆ สืบทอดพุทธศาสนา มา เขาทำไมเขาทำกันได้ หลังไหลไปสู่ความดีความดี จนกระทั่งถึงมรรค ผล นิพพาน จากความดีของตนที่ทำได้ด้วยกันทั้งนั้น เหตุใดเราจึงทำไม่ได้ เราเป็นมนุษย์เหมือนกันกับเขา เราต้องนำมาสั่งสอนเรา ดัดแปลงแก้ไขเราให้ได้ ไม่มากไม่น้อยให้ได้ ที่นี้เราก็ต้องไปได้ตามกำลังแห่ง

ความสามารถของเราจนได้นั้นแหละ นี่คือการดัดแปลงตนเอง เรื่องจิตตภาวนานี้สำคัญ
มากที่สุดทีเดียว มันไม่มีคำว่าจิตว่าจงเรื่องจิตตภาวนา

ธรรมกับใจที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันจากการภาวนาของเรา เป็นอันเดียวกัน
แล้ว ไม่มีคำว่าอิริยาบถ ยืน เดิน นั่ง นอน คำว่ามีด แจ้ง สว่าง กาลนั้น เวลานั้น ไม่มีเข้า
มาเกี่ยวข้อง จิตกับธรรมเป็นอันเดียวกันนี้ได้เลย นี่คือธรรมแท้ สมบัติแท้ เข้ามาอยู่ที่นี้
ไม่ระเวียงระวัง ผิดกันกับสมบัติภายนอก ที่อยู่กันด้วยความเสียหาย วันนีดี วันนั้นชั่ว
วันนั้นได้มา วันนี้เสียไป อยู่อย่างนี้ตลอดของโลกนี้ทั้งเขาทั้งเราเหมือนกัน หาความแน
นอนไม่ได้ บางทีเจ้าของนอนหลับ ๆ อยู่ เขาเอาไฟมาเผาบ้าน แดกบ้านไปก็มี นี่เห็น
ไหมล่ะ สมบัติภายนอกมันไม่แน่ ถ้าสมบัติภายในนี้ไม่มีอะไรเคลื่อนคลาดแหละ ไม่ว่า
หลับและตื่น เป็นอัสสมบัติ คือเป็นสมบัติอันตายตัวของตนโดยเฉพาะ ไม่มีใครมาแยก
มาแยะ มาฉกมาลัก มาปล้นสะดม มาจุดมาเผาได้เลย นี่เรียกว่าสมบัติภายใน

ให้พากันทำกันบ้างนะภาวนา เลิศอยู่ที่นี้นะ ไม่ได้อยู่ที่ไหน อันนี้เป็นรากเหง้า
แห่งความดีทั้งหลาย ผู้มีภาวนาเป็นหลักใจทำอะไรเป็นชั้นเป็นอัน เป็นเนื้อเป็นหนัง
เป็นกฏเป็นเกณฑ์ เป็นที่อาศัยได้ เป็นที่มั่นคงตายใจได้นะ ไม่เหมือนคนที่ไม่ได้เคยสน
ใจกับศีลกับธรรม และไม่เคยสนใจกับภาวนา ผิดกันอยู่มากคนประเภทนี้นะ ประเภทนี้
อยู่ไปกินไป นอนไป วันหนึ่ง ๆ ก็อาศัยลมหายใจ ถ้าลมหายใจหมดแล้ว หหมดที่พึ่งทันที
เลย ไม่มีอะไรเหลือเลย สมบัติพิสดารสิ่งของเงินทองมีล้นฟ้า มันก็ล้นฟ้าแต่สิ่งเหล่า
นั้น แต่หัวใจเราไม่มีที่พึ่ง พอลมหายใจขาดเท่านั้นขาดไปหมดเลย เพราะเราอาศัยลม
หายใจ เราไม่ได้อาศัยคุณงามความดีคืออรรถคือธรรมภายในใจที่เราได้บำเพ็ญมาบ้าง

เพราะฉะนั้นจึงขอให้บำเพ็ญธรรมภายในจิตใจ ลมหายใจจะสิ้นไปก็สิ้นเถอะ
คนบาปคนบุญมันมีลมหายใจเหมือนกัน แต่ลมหายใจของคนบาป ทั้งที่มีลมหายใจ ทั้ง
ที่มันจะตายเมื่อไร มันก็ล้มเหลว ๆ ตลอด แต่คนที่มีลมหายใจด้วยคุณงามความดีสืบ
ต่อกันไปตลอดนี้ ถึงจะตายก็ไม่ตาย อำนาจแห่งบุญแห่งกุศลอยู่กับใจ ใจเป็นของไม่
ตาย ลมหายใจจะตายไปก็ตาม ใจไม่ตาย นี่ละไปได้ ความดีงามทั้งหลายอยู่กับเราทุก
คน เราพูดเน้นหนักตั้งแต่เรื่องภาวนา คือเป็นรากฐานแห่งความดีงามทั้งหลายอยู่จุดนี้
ทั้งนั้น รากเหง้าเค้ามูลอยู่ที่นี้ ให้พยายามอบรมจิตใจตนบ้างนะ

จิตใจเวลาได้แสดงขึ้นมาแล้วนี้แปลกประหลาดอัศจรรย์ ไม่มีอะไรเหมือนใน
โลกอันนี้ ถ้าลงได้ถึงขั้นแสดงโดยลำดับลำดับ เจ้าของก็ตื่นเต็นนะ เพราะไม่เคยรู้ไม่เคย
เห็น ไม่เคยเป็น แต่มาเป็นขึ้นในขณะภาวนา เกิดความตื่นเต็น ปีติยินดี พุดไม่ถูก เป็น

อยู่ในใจ นี่เวลาใจได้รับผลจากการภาวนามากน้อยเป็นอย่างนี้ ยิ่งเราได้มีการอบรมไป โดยลำดับลำดับ สิ่งที่แปลกประหลาดอัศจรรย์จะปรากฏขึ้นจากการภาวนาของเรา แตกแขนงไปเรื่อย กระจายไปเรื่อย ไม่มีที่สิ้นสุด ความรู้ความฉลาดนี้จะกระจายออกเรื่อย เพราะกิเลสค่อยจางลงไป ๆ สิ่งที่ปิดบังหุ้มห่อ หนาบางก็คือกิเลสที่นั่นแหละปิดบังหุ้มห่อจิตใจ

เมื่อสิ่งเหล่านี้ได้กระจายลงไปจากการชำระซักฟอก โดยทางการภาวนาของเราแล้ว จิตใจจะสว่างขึ้นเรื่อย ๆ สิ่งที่ไม่เคยรู้รู้ ไม่เคยเห็นเห็นขึ้นมา แปลกประหลาดอัศจรรย์ขึ้นมาเรื่อย ยิ่งเป็นเครื่องดูดีทั้งภายนอกภายใน สิ่งภายนอกก็เห็นเป็นที่น่ารื่นเริงบันเทิง ในผู้ที่ประกอบคุณงามความดี เช่น ท่านไปชมพวกเทวบุตรเทวดา เอาเพียงชั้นเทวบุตรเทวดา เพียงชั้นสวรรค์ จิตนั้นแหละไปชม จิตที่ภาวนากระจ่างแจ้งแล้ว เห็นไปหมด แล้วใครที่ว่าสวรรค์ไม่มี ๆ มันพวกตาบอดทั้งนั้นที่ว่าไม่มี พวกตาดีมีเท่าไรท่านไม่เคยปฏิเสธกันเลย

พระพุทธเจ้าตรัสรู้มานี้ก็พระองค์ เราย่าว่าเป็นหมื่น ๆ แสน ๆ ล้าน ๆ เลยมากกว่านั้นเป็นไหน ๆ ไม่มีองค์ไหนปฏิเสธ พระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์บัญญัติหรือสอนเรื่องเปรตเรื่องผี เทวบุตรเทวดา อินทร์ พรหม นรก สวรรค์ นิพพาน ด้วยกันทั้งนั้น เพราะสิ่งเหล่านี้มี ถ้าว่าทำทายก็ทำทายมาตั้งกับตั้งกลับ ใครไม่ตาบอดให้ดูเอาว่าจั้นเลย ตาดีเห็นด้วยกันแล้วค้ำกันได้อย่างไร ท่านผู้ตาดีท่านเห็นอยู่กระจ่างแจ้งอยู่อย่างนั้น ใ้อพวกตาบอดมันก็มีแต่ตัดค้ำ ชนนั้นชนนี้ไปอย่างนั้น เหมือนอย่างคนตาบอดเดินไปชนต้นไม้ปังปังเข้าหางลงไปเลย เพราะไม่เห็นนี่ ต้นไม้มันไม่ลำเอียงมันก็เป็นต้นไม้ มันก็มีอยู่ตามธรรมชาติของมัน แต่คนตาบอดอวดดี เดินไปก็ไปชนต้นไม้ ตุมเข้าไปนี้หางหมาลงไปเลยเทียว ทำไมถึงว่าหางหมา ก็หางไม่เป็นท่าละซิ หางด้วยความตาบอดมันไม่เป็นท่า

มันยังอวดดีอยู่นะ หางหมาลงไปแล้ว ลูกขึ้นมา โถ ต้นไม้ต้นนี้สมหวังกูแล้วนะ วันนี้ กูพยายามโดนมันมาตั้งแต่เมื่อวานนี้ฟังมาเจอกันวันนี้ นี่ฟังซินะ นี่คนตาบอดมันอวดดีอวดดีขนาดนั้น ชนต้นไม้ ต้นไม้เปลือกมันก็ไม่ถลอก แต่หน้าผากแตกเลือดเยิ้ม มันยังอวดดีอยู่ว่า เออ สมหวังแล้ววันนี้ ต้นไม้ต้นนี้กูพยายามโดนมันมาตั้งแต่เมื่อวานนี้แล้ว หางลงไปก็เป็นหางหมา หางไม่เป็นท่า หางด้วยความตาบอด แล้วเลือดสาดบนหน้าผาก ยังอวดดีอวดดีว่าสมหวังแล้ววันนี้ได้โดนต้นไม้ต้นนี้ นั่นฟังซิ พวกเรา แล้วมองไปทางต้นไม้มันก็ไม่มอง เพราะคนตาบอด เหา สมหวังแล้วมองไป

ทางด้าน ๕ ทวีป นุ่น ต้นไม้ต้นที่มันไปโดนมันไม่มองไปหาต้นไม้เพราะตามันไม่เห็น
ไปโดนต้นไม้หงาย

นี่ละคนอวดดีอวดดีมันเสียท่าเสียที ได้รับความทุกข์ความลำบากความ
ทรมานเพราะความอวดดีของตน กิเลสชอบอวดดีเสมอ ชอบยกชอบยกอป้อน ไม่ได้
ขนาดไหนก็ตาม ขอให้ไม่มีใครไปยอเถอะนะ กิเลสนี้คึกคักขึ้นทันทีทีเดียว นอนอยู่ที่ตื่น
ขึ้นมา ตื่นขึ้นมาแล้วพอได้ยินเสียงเขายกยอสรรเสริญ รีบไปปลุกเพื่อนฝูงปลุกพ่อปลุก
แม่ปลุกโคตรปลุกวงศ์ ปลุกแซมมาหมดมาฟังคำสรรเสริญ มาต้อนรับคำสรรเสริญของ
เขา เพราะเหตุว่ากิเลสชอบสรรเสริญ ไม่ชอบความจริง เขาสรรเสริญยังไง จริงไม่จริง
ไม่สนใจขอให้ได้รับคำสรรเสริญก็พอแล้ว ๆ อยู่อย่างนั้น แต่ธรรมท่านไม่เอา ความ
จริงอยู่ตรงไหนธรรมจะอยู่ตรงนั้น ผิดบอกผิด ถูกบอกถูก เรียกว่าภาษาธรรม
ไม่มีเยอหยิ่งจองหองคือธรรม

ตัวเยอหยิ่งจองหองคือกิเลส มันเต็มอยู่ในหัวใจของสัตว์โลก ตาบอดต้นไม้ทั้ง
ต้นไม้เห็น อันนั้นรกอเวจีมันโดนมาแล้วก็ครั้งที่หน คน ๆ หนึ่ง สัตว์ตัวหนึ่งเกิดตาย
ๆ ทับถมกันอยู่อย่างนี้ตลอดมา ทำความชั่วช้าลามากก็ลงไปนั่น ทั้ง ๆ ที่พระพุทธเจ้า
ทุก ๆ พระองค์ตรัสรู้ขึ้นมาแล้วสอนว่า บาปมี บุญมี นรกมีสวรรค์มีเท่าไรมันก็ไม่ยอม
ฟัง มันฟังแต่ความทะเยอทะยาน ความดีความดีของกิเลสที่ชักลากกันไปนั่นอย่าง
เดียว ที่มันก็ไปจมตามนั้น ใครมาประกาศสักเท่าไรก็ได้ไม่ได้เรื่อง

พระพุทธเจ้าประกาศธรรมสอนโลกมาก็พระองค์แล้ว เป็นยังไง ถ้าเชื่อท่าน
สัตว์โลกนี้จะค่อยเบาบางจากความทุกข์ทั้งหลายแล้วพ้นจากทุกข์ไปจำนวนมาก ผู้ที่อยู่
ในวัฏจักรนี้ก็จะมีความสุขความสำราญบานใจ เพราะอรรถเพราะธรรมเป็นเครื่องหล่อ
เลี้ยงจิตใจ และชะล้างจิตใจให้สะอาดสะอาด บำรุงจิตใจให้มีความสุขความเจริญบ้าง
แต่นี้ไปที่ไหนมันมีตั้งแต่กองทุกข์เต็มไปหมด บ้านใดเมืองใดใครจะไปหาความสุข ไป
ไหนก็ไม่เจอในสามแดนโลกธาตุนี้ เพราะกิเลสพาหาคือเอาความสุข ความสำราญบาน
ใจ ความสมหวังมาจากไหน ก็มีแต่ความผิดหวัง ๆ ได้มาเสียไป ๆ อยู่อย่างนี้ อยู่ด้วยความ
ความเสี่ยงไปด้วยความเสี่ยง คือเรื่องของกิเลสหลอกสัตว์โลก หาความแน่นอนไม่ได้

ถ้าเป็นธรรมแล้วอยู่ไหนเย็นไปเลย มีมากมีน้อยเย็นตลอด ๆ ยังมีเต็มหัวใจ
แล้วหมดทุกสิ่งทุกอย่าง อดีตไม่มี อนาคตไม่มี ปัจจุบันไม่มี เพราะสิ่งเหล่านี้เป็น
สมมุติทั้งนั้น เช่น ปัจจุบันก็จะกลายเป็นอดีตไปได้ มันก็เป็นสมมุติ จิตที่ปล่อยวางเสีย
โดยประการทั้งปวงเป็นใจที่บริสุทธิ์ล้วน ๆ แล้วจึงไม่มีสมมุติใด ๆ เข้าไปเจือปนเลย

นั่นละท่านว่านิพพานเที่ยง เที่ยงนี้มาจากไหน จิตตั้งเดิมแท้ก็เที่ยง คือ ไม่ตาย ไปตก นรกหมกไหม้ตั้งกี่กัปก็กลับก็ตามก็ไม่ยอมตาย ทุกข์ยอมรับว่าทุกข์ ทุกข์ขนาดไหน ยอมรับว่าทุกข์แต่ไม่ยอมฉิบหายคือใจดวงนี้ เมื่อพ้นเขตแห่งนรกอเวจี มาเป็นลำดับ ลำดดา เพราะโลกเหล่านี้เป็นโลกอนิจจัง ก็ค่อยเปลี่ยนมาจนกระทั่งหมดกรรม ลีนกรรม ไปได้

มาบำเพ็ญคุณงามความดี พ้นจากทุกข์นี้ไปถึงนิพพานก็คือใจดวงไม่ตายนี้ แหละ ไปจมอยู่ในนรกแสนทรมาณก็คือใจดวงนี้ ไปเสวยบรมสุขอยู่แดนนิพพานก็คือ ใจดวงนี้ นี่คือใจดวงนี้ดวงไม่ตาย ให้พากันอบรมไว้ ให้ทำคุณงามความดี สร้างเป็นที่ เกาะที่ยึดของใจแล้วเราไปไหนจะสว่างไสวกายใจสบายใจโล่งใจไปโดยลำดับลำดดา พากันภาวนาบ้าง นี่เราเห็นความอัศจรรย์ของการภาวนาไม่มีคำว่าจิตจางเลย เพราะความ เลิศเลอจริง ๆ ทุกสิ่งทุกอย่างรวมหมดมาอยู่ที่ใจดวงเดียวนี้ เลิศก็สุดยอดอยู่ที่นี้ เวลา เลวก็เลวสุดยอดที่นี้ถ้าปฏิบัติไม่ถูก ถ้าปฏิบัติให้ถูกบำรุงให้ดีขึ้นโดยลำดับแล้ว ดีสุด ยอดก็ดียิ่งที่ตรงนี้

หลักของการสร้างความคิดทั้งหลายในแดนพุทธศาสนา สำหรับเราเป็นชาวพุทธ ควรจะมีจิตตภาวนาฝังอยู่ในใจของเราทุกคน ๆ ทำไปเถอะ ถึงจิตจะไม่สงบรวมลงได้ เห็นเหตุอัศจรรย์ตามความต้องการในเวลานั้น ๆ ก็ตาม หากมีวันหนึ่งจนได้นั้นแหละ เพราะการบำรุงส่งเสริมอยู่เสมอทำไมจะไม่เจอ ของดีมีอยู่ บุญมีอยู่ ธรรมมีอยู่ หาก เจอจนได้ ผสมตัวเข้าไปเล็ก ๆ น้อย ๆ มากเข้า ๆ มันก็เป็นกอบเป็นกำเป็นกองขึ้นมา จากคนที่สั่งสมอยู่ตลอดเวลาอันนั้นแหละ ให้พากันจดจำเอานะ

วันนี้เราทั้งหลายพี่น้องทั้งชาวไทย เป็นยังงี้ เป็นมหามงคลไหมละ ทูล กระท่อมท่านยังอุตสาหะมาเยี่ยม ท่านประทับอยู่ที่กรุงเทพมหานครซึ่งเป็นใจของ คนทั้งชาติท่านยังอุตสาหะเสด็จมานี้ มาเพื่ออรรถเพื่อธรรม จิตตภาวนาเป็นของ สำคัญ ท่านมาด้วยอรรถด้วยธรรม ท่านไม่ได้มาด้วยคำว้ายศลาบรรดาคักดี ท่าน พอแล้วทุกอย่าง ทุกอย่างท่านพอหมดแล้วทางโลกทางสงสาร ท่านอุตสาหะ พยายามหาอรรถหาธรรม ให้พอภายในพระทัยท่าน เพื่อจะมีความสุขความเจริญ ไปโดยลำดับลำดดา เราควรตามเสด็จท่านด้วยการรักใคร่ใฝ่ธรรม อุตสาหะพยายาม คุณงามความดีนะ การแสดงธรรมวันนี้ก็เห็นสมควรแก่กาล เวล่ำเวลา ขอความสวัสดิ จงมีแก่บรรดาท่านทั้งหลาย โดยมีทูลกระท่อมลูกที่เป็นประธานในวันนี้ ขอให้ เป็น มหามงคลทั่วหน้ากันเทอญ

(เจ้าฟ้าหญิง ราว ๆ สัปดาห์หน้าลูกจะขึ้นมาอีกเจ้าค่ะ) อ้อ สัปดาห์หน้าถึงจะ
มา แล้วการภวานาละ สัปดาห์หน้าถึงจะภวานาหนหนึ่งเธอ (เจ้าฟ้าหญิง ไม่ใช่เจ้า
ค่ะ) เธอ สัปดาห์หน้าถึงจะภวานาหนหนึ่ง (เจ้าฟ้าหญิง ภวานาทุกคืนเจ้าค่ะ) เออ
ต้องอย่างนั้นซิ จะไปคอยหาสัปดาห์นั้นสัปดาห์นี้อะไร ต่อไปนี้จะให้พร ๆ

ชมถ่ายทอดสด ธรรมะหลวงตาวันต่อวัน ได้ที่

www.luangta.com หรือ www.luangta.or.th